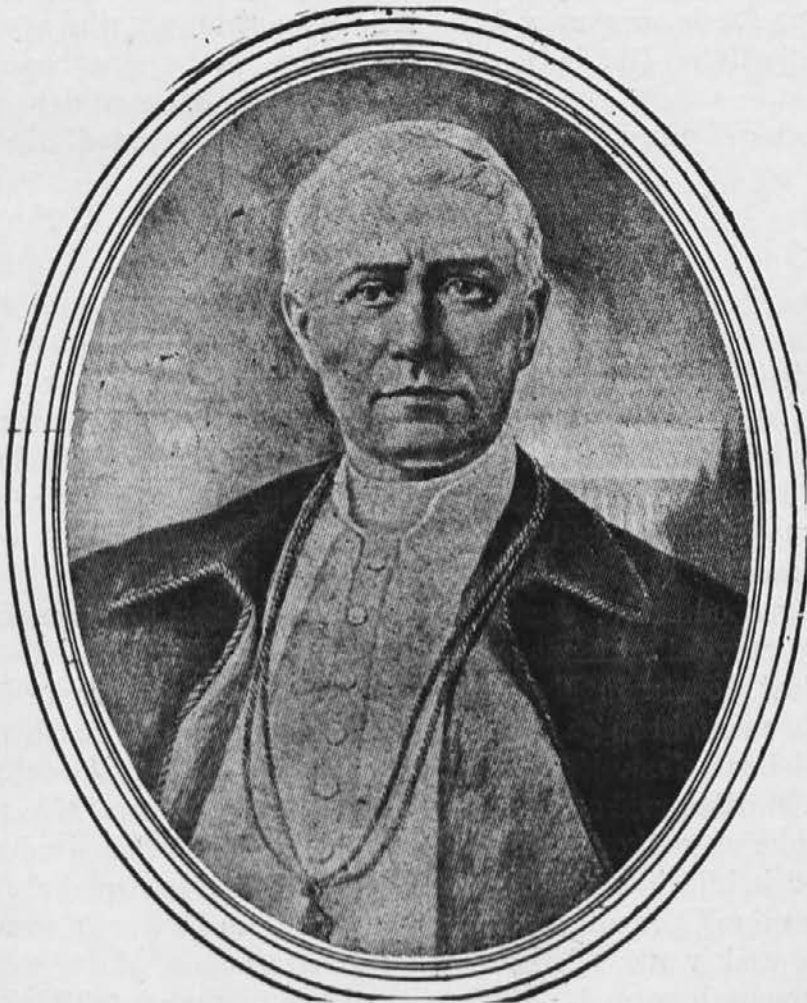

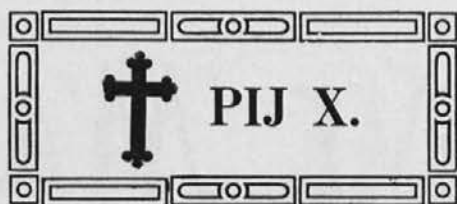
Izdajajo Slovenci frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.

Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

474

† PIJ X.

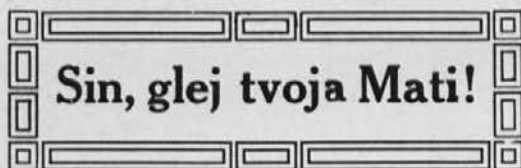
Zlato srce Pija X. je nehalo biti. Pij X., ki je z apostolsko gorečnostjo sv. Pavla skrbel in delal za cerkev Kristusovo, je bil poklican na večer svojega življenja po plačilo, po krono zveličanja. Večer njegovega življenja ni bil obžarjen od blagodejnega tajnostno zahajajočega solnca, temveč bojni grom, razvneti in pobesnili človeška strast je pretresla pristan, v kateri je plula življenjska ladja desetega Pija.

Umrl je papež miru — med boj-

nim gromom. Blagoslavljal je z umirajočo roko mir, posinele ustnice so prosile ljudstva, naj prenehajo s klanjem, naj se spomnijo Kristusovih besed: "Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe".

Njegovo truplo počiva v tihi kripti sv. Petra, njegov duh pa bo živel po celem svetu do konca dni.

Z mogočno roko je popisal Pij X. veliko stran v knjigi svetovne zgodovine, katere ne bodo izbrisala stoletja. Njegovo delo živi in naj obrodi stoteri sad!

Srečno je živela nazaretska družina, ko se je vrnila iz Egipta. Jožef se je lotil z veseljem svojega rokodelstva in s pridnim delom služil vsakdanjega kruha sebi in svoji družini. Marija je marljivo opravljala gospodinstvo. Jezus je raste in se razvijal v krasnega dečka v radost Jožefu in Mariji in v spodbudo vsem, ki so ga poznali.

Ko je bil Jezus dvanajst let star, vzeli so ga stariši prvič seboj v Jeruzalem, obhajati velikonočne praznike, kakor je bila judovska navada. Ko so minuli prazniki vračali so se Judje vsaki v svojo domovino navadno v velikih trumah. Mladina se je navadno držala skupaj, starejši pa skupaj. Tako sta šla tu-

di Jožef in Marija cel dan hoda proti domu. Šla sta skupaj s starejšimi sosedi misleč, da je Jezus pri mladini. Kako sta se pa prestrašila, ko sta zvečer opazila, da Jezusa ni.

Vse iskanje in povprašanje je bilo zaman. Ni ga bilo.

Kdo popiše strah in žalost materinskega srca, ko je opazila to veliko zgubo. Kje je ostal njen toliko ljubljene sin? Kje naj ga sedaj išče? Solze se ji udero po materinih licih in zaplakala je.

In kako bi ne? Katera mati bi ne zatrepetala, ako bi zgubila sina edinega in sicer v takih okoliščinah.

Kaj sedaj? Naj čaka jutrajšnjega dneva in se pri dnevu vrne na-

zaj v Jeruzalem? Ne! To bi bila za njeno srce strašna noč čakanja in negotovosti. Ljubezen jo je gnala nazaj takoj! Da, takoj, takoj, mora nazaj in iskati ga mora. Kaj nočni strahovi, kaj tema, kaj težka pot! Vse je nič! Mati misli le na sina! In zanj, za njegovo rešitev ni nič preveč, nič pretežko!

In odhitela sta z Jožefom v temno noč nazaj proti Jeruzalemu.

Trije dolgi strašni dnevi so sledili za Marijino srce, dnevi solza in tuge — dnevi kakoršne pozna samo srce matere — ki je zgubila sina, katerega je ljubila bolj kot punčico svojega očesa.

Nekako štiri sto let po tem dogodku živela je v rimskem kraljestvu druga mati, navadna zemeljska mati. Tuda ta mati je imela sina edinca, katerega je ljubila z vso ljubeznijo, katere je zmožno materino srce. Toda njen mož ni bil sveti, kakor je bil mož Marijin. Bil je pijanec in zapravljujec. Zato ni bilo čudno, ako se je tudi sin vrgel po njem in kmalu v deških in mladeniških letih zašel stran poti. Zgubil se je v slabo življenje in v odpad od prave vere k krivoverstvu Manihejcev. Tako je tudi sv. Monika, to je bila namreč ta druga mati, zgubila svojega edinega, tolikanj ljubljenega sina Avgustina.

Tudi tej materi je krvavelo srce, ko je to videla in pogosto so ji zalivale grenke solze njene oči. V velikem strahu za sina zatekla se je v vroči molitvi k Bogu za pomoč. Molitev in solze, solze in molitev, bilo je njeno življenje dan za dnem. Molila in jokala in trpela je že več let in iskala z lepim opominjeva-

njem z ljubeznijo privedi sina nazaj na pravo pot. Toda vse je bilo zamanj. Sin se je naveličal vednih solza in opominjevanj, zato je odšel iz Afrike v mesto Rim. Kaj naj stiskana mati pusti sina samega v tujini. Že je itak zgubljen. Kaj bode z njim v tujini, ko ne bo imel nikogar, ki bi ga svaril in opominjal. Zato mati ni imela obstanka doma. Vzdignila se je in je šla za njim v tujino, v Rim. Toda sin je ni bil vesel. Zato je kmalu zopet zapustil Rim in odšel v severno Italijo v mesto Milan. In mati? Srce ji ni dalo miru. Odšla je za njim še tja v Milan. Velikanske so bile te žrtve, katere je prineslo materino srce na oltar ljubezni do sina.

V Milanu je pa živel tedaj sv. škof, sv. Ambrož, ki je bil najslavnejši cerkveni govornik svojega časa. Uboga stiskana mati se je zatekla k temu škofu in prosila pomoči in tolažbe. Ko je škof čul o vseh žrtvah, katere je prinesla za sina, vskliknil je: "Ne boj se, mati! Sin take matere ne more biti zgubljen!"

Avgustin je hodil radi govorniške vednosti poslušat pridige sv. Ambroža. Obilne molitve — solze materine, so mu pa slednjič sprostile milosti od Boga. Govori škofa so ga po malem vzdramili in odprl je srce milosti božji in — spoznal svojo slepoto. Po dolgih, dolgih letih, skoraj 30 let, našla je ljubeča mati nazaj svojega zgubljenega sina. Sama je svetnica, in naredila je tudi sina svetnika, iz krivoverškega lahkoživega Avgustina naredila je cerkvenega učenjaka in škofa svetega Avgustina.

Marsikatera slovenska mati, ki bo brala te vrstice videla bo v teh dveh materah le svojo lastno sliko. Koliko grenkih solza ti ji že iztisnila iz oči tvoja zgubljen hči, tvoj zgubljen sin. Koliko težkih noči si že prečula — prejkotala.

Mati, ne obupaj! Glej, tvoja mati! Glej, njen krasni zgled! Kakor mati Marija, kakor sv. Monika, tako stori tud iti! Po njenem zgle-

du za zgubljenim detetom! Pojdi za njim s stanovitno molitvijo, s solzami, z lepimi opomini! Pojdi za njim tako dolgo, dokler ga ne najdeš. In če treba iskati tudi cele tri dni, kakor Marija, ali po celo celih 30 let kakor sv. Monika. Samo mati ne obupaj, ampak, "hči, glej tvojo mater," glej njeni zgled in tudi ti stori tako.

Satan na delu.

Bolanden. Iz nemščine prev. X.

VII. POGlavJE.

Na potu domov.

Dva dni pozneje sta stala prijatelja pred krasno in starodavno stolnico v Strassburgu. Občudovala sta poleg gotičnih okraskov tudi umetne kiparske proizvode, ki pričajo o finem umetniškem okusu starih mojstrov onega časa. Frank, ki se je z umetnostjo zelo rad bavil, je razlagal prijatelju posameznosti gotičnega sloga in umetniško izdelanih kipov.

Neopazeno je prišel iz stolnice mož in vstopivši se za občudovatelja umetnosti poslušal je njiju pogovor.

"Torej pomisli," je končal Frank svoj pogovor, "če bi ta krasna stavba stala na Francoskem in bi morala pasti v kremplje satanizma, ali bi ne bilo to nekaž nezaslišanega?"

Obrneta se, da bi nadaljevala svojo pot, toda tuji mož ju je ustavil s prijaznim nagovorom.

"Oprostita gospoda, ker sem poslušal vajin pogovor. Prav vesel sem, da vama je naša stolnica tako všeč, le vaše poslednje opazke glede francoskega satanizma nisem razumel. Ali bi bili tako prijazni in mi to razložili?"

"Midva prihajava ravno iz Francoskega in sva potovala tja edino le z

namenom, da se na oči prepričava, kako širi satan svoje kraljevstvo v nesrečni Franciji. In res, cerkve so spremenjene v gostilne, plesišča in kavarne. Ali ni to delo samega satana?"

Obraz moža se je nagrbančil od žalosti.

"Gospoda, vama bi ne bilo treba hoditi na Francosko. Satan tudi pri nas ne drži križem rok, kakor naprimer ravno pri nas v Strassburgu."

"Jeli mogoče? Prav zanimalo naju bo, če nama o tem kaj več poveste."

"Le poslušajta, jaz sem katoličan in imam dvoje šolo obveznih otrok. Ko sta začela hoditi v šolo, sta znala poleg očenaša več malih molitvic. Kaj je lepšega kakor videti, male otroke roke sklepati k molitvi! In veste kaj se je zgodilo? V šoli so prepovedali pod strogo kaznijo pred in po pouku moliti. Vsak otrok je primoran hoditi v šolo in v šoli, ki jo obiskujejo sami katoliški otroci, se ne sme moliti. Ali ni to sam satan upeljal? Zato trdim, da pri nas satan vlada ravnotako, kot na Francoskem". Stemi besedami je mož končal in odšel.

Na Stahlberga je zelo delovala britka sodba katoliškega očeta. Mislil je, da se samo na Francoskem bije boj proti katoličanstvu, toda izpoved tega moža mu

je odprla oči, češ saj bo satan na ta način začel vladati celi svet. Potrj je korakal poleg Franka, ki nikakor ni bil razočaran.

"Vidiš, Aldred! Ravno isto pot so brezbožneži ubrali na Nemškem, kot pred 30 leti na Francoskem. Najprvo se prepove molitev, potem se pomečejo razpela iz šol, duhovnikom ni več dovoljeno poučevati veronauk v šoli, pač pa smejo učitelji zasmehovati Boga in vse verske resnice. Če se Nemci ne bodo uprli proti temu o pravem času, bodo prostozidarji kmalo plesali in popivali po cerkvah."

"To je strašno, kar se godi po svetu," je vzdihnil Stahlberg.

"Prijatelj, kaj pa ti je? Bled si kot zid. Ali se ne počutiš dobro?"

"Meni je slabo od samih žalostnih prizorov, ki sva jih doživela. Ali ni mogoče, da je pri nas satan tudi začel sejati ljuliko, ki bo kmalo zadušila naš mali slovenski narod?"

"Ti pretiravaš, Alfred. Nikakor ni neopravičen tvoj strah za naš mali narod, toda pri nas se lahko ponašamo z našo duhovščino, ki ne spi po zakristijah. Naš narod se je zbral okrog duhovščine, kot otroci okrog zvestega in dobrega očeta in posluša njih nasvete. Ako pa narod vidi, da duhovnik ni sebičen, ne išče samega sebe, ampak mu je telesni in duševni blagor izročnega mu ljudstva pri srcu, tedaj mu rad sledi na potu resnice."

Stahlberg se je nekoliko potolažil, toda vesel nikakor ni mogel biti. Drugi dan sta se peljala v Mainz in Stahlberg je zelo malo govoril.

Pred mestno hišo vidita družbo gospodov, oblečenih kot za potovanje. Ravno sta hitela mimo kar stopi iz družbe mladi gospod in zakliče: "Bog te živi, Frank!"

"Moj tovariš iz vseučilišča G. Žik in sedaj župnik v Finkenburgu — moj prijatelj Stahlberg, posestnik in tovarnar," je predstavljal Frank. "Ali si ti tudi na potovanju?"

"Prav vesel me, da te po tolikem času zopet srečam," je pripomnil župnik. "Namen mojega potovanja ni zabava, ampak dolžnost mojega poklica me kliče na pro-

testantovsko zborovanje v Darm, kjer bo zborovanje evangeljske družbe."

"To je kakor nalašč tudi za naju. Mišva tudi ne potujeva radi zabave, ampak, da zasledujeva brezverce pri njihovem delu."

"Ti kakor gospod spremljevalec sta dobrodošla. Za me bo to velika čast, če bode ta prisotna tudi vidva kot tujea."

"Kedaj se pa začne to zborovanje?"

"Danes zvečer ob šestih v hotelu Grozd' v Darmu."

"Torej se vidimo na kolodvoru ob določenem času," je rekel Frank in se ozrl na Stahlberga, ki je takoj prikimal.

"Na gotovo svidenje," je odgovoril duhovnik ter hitel za tovariši.

"V Grenoble sva sedela med prostozidarji in danes zvečer bodeva med protestanti. Vsi so sovražniki sv. vere in v cilju se ne razlikujejo prav nič. Gotovo, da dobiva v Darmu tudi satana na delu."

Slutnja filozofa ni bila zaman.

V veliki dvorani hotela "Grozd" se je zbralo vse, kar je sploh protestantskega. Po pozdravu gostov od strani predsednika Beckerja je stopil na govorniški oder mestni župnik Bruekner.

"Le dobro ga poslušaj!" je zašepetal Žik Franku. "Bruekner ni samo bič protestantizma pri nas na Nemškem, ampak tudi reformator, ki bi dal življenje za svoje prepričanje."

"Prav račveden sem, kaj bom slišal," je odgovoril Frank ter napeto začel poslušati govornika.

"Moj namen je govoriti o apostolski veri in njeni zvezi z novim zakonom in protestantstvom," je začel govornik. "Apostolska vera ne odgovarja več razmeram in napredku, v katerem živimo. Bil je pač čas, v katerem je apostolska vera služila kot središče celega verstva, ali danes so še le posamezni kraji, ki prisegajo na staro veroizpoved. Čudeži, ki jih nam ponuja apostolska vera, nikakor niso več primerni sedanjemu času. Brezmažežno Spočetje, Vnebohod, Vstajenje, občestvo svetnikov in sodnji dan, to so točke, ki jih razum dandanes nikakor ne more priznati. Pač je bilo lahko to ozna-

njevati, dokler človeški rod ni poznal naravnih sil, toda v sedanjem času vemo, da so to neverjetne bajke. Mislilo se je sploh, da je apostolska vera res izza časov apostolov, toda dokazalo se je, da to ni nič drugega kot srednjeveška iznajdba, katera se je več ali manj spreminjala po potrebi časov. Mi se pač ne moremo ponížati takemu veroizpovedanju, ki ni primerno našemu času; naši moderni nazori namreč so začeli razgrinjati srednjeveško temo in človeštvo se ima zahvaliti prote-

stantizmu za velik napredek idej."

Gromovito ploskanje je spremljalo predavatelja, ko je stopil iz odra.

Frank se je čudil smešnemu ploskanju smešnega govora.

"Žik kako je mogoče, da župnik in zastopnik protestantstva tako smešno govori? Med večerjo mi moraš to razložiti."

Med tem, ko so drugi poslušalci še ostali v dvorani, sta prijatelja z Žikom šla v restavracijo k večerji.

(Dalje sledi.)

Katoličan, kaži tudi na zunaj svojo vero!

Koliko kristjanov je, ki pravijo: "Tudi jaz sem dober kristjan, pa samo v svojem sreju. Svoje vere ne nosim na jeziku in nisem takšen, kakor farizej, ki se je javno hvalil in ponašal v templju rekoč: "Ljubi Bog vidi v moje srce in ve, da sem dober kristjan!"

Predragi, žalibog ti moramo takoj odgovoriti, da nisi dober kristjan, ampak, da si strahopetec, ker zatajuješ svojega Gospoda iz strahu in napačne sramežljivosti pred ljudmi. Tudi Peter je v svojem sreju ostal zvest Gospodu, a javno Ga je zatajil z besedo in obnašanjem, ter se tako zelo hudo pregrešil. Hudobija je bila to pred Gospodovimi očmi. Kajti Peter se Ga je sramoval pred ljudmi in si ni upal javno priznati, da je njegov učencec.

Sloviti rimski govornik Marij Viktorin je marljivo in pazljivo čital sv. pismo. To čitanje je tako vplivalo nanj, da se je spreobrnil v sreju ter se pokristjanil. Ker so ga pa pagani visoko čislali radi njegovih govorniških zmožnosti, si ni upal javno priznati svoje vere v Križanega. Nekoga dne je rekel sv. Simplicianu: "Tudi jaz sem kristjan, toda le na skrivaj". Svetnik odgovori: "Dokler javno ne pristopiš h krščanstvu in dokler ne prideš v cerkev, nisi kristjan". Viktorin odvrne: "Ali napravijo stene in cerkveni zidovi iz človeka kristjana?" Simplician ga

nato opozori na Kristusove besede v evanĝelju: "Kdor se mene in mojih besed sramuje, tega se bo sramoval tudi sin človekov, kadar pride v svojem, očetovem in svetih angeljev veličastvu". (Luk. 9.,26.) Viktorin je dolgo premišljeval te sveto-pisemske besede. Sad tega globokega premišljevanja je bil, da se je otresel bojazljivosti pred ljudmi, šel v cerkev in javno izpovedal svojo vero v Kristusa.

Ko je daleč na okrog znani regensburški škof Mihael Sailer, ki je umrl leta 1832, še bil profesor, so mu na čast uprizorili gledališko predstavo v Kaufbeuern. Zastor se je dvignil in na odru se je pojavila desetletna deklica, ki je imela glavno ulogo. Vsi navzoči vpro svoje oči na otroka. Tisti hip pa zazvoni po mestu "Ave Marija". Brž ko začuje deklica Marijin zvonček, reče neustrašeno občinstvu: "Ali ne bomo molili angelskega čestčenja, predno začnemo?" Takoj po teh besedah poklekne dekletce, se prekriža ter začne moliti. Nekateri poslušalci so se nasmehnili, toda na večino je napravila iskrena otrokova pobožnost globok utis, in škofu Sailerju so se zasvetile solze v očeh. Deklica je izvršila svojo nalogo tako izborno in dovršeno, da so ji vsi burno ploskali v priznanje. Po predstavi pokliče škof otroka pred se, ga obdaruje ter reče: "Otrok, svojo nalogo si prav

mojstersko rešila in s svojim neustrašnim pričanjem sv. vere dala vsem prekrasen vzgled. Ostani vedno takšna! Bog bo s teboj in ti bo dal srečo že tukaj na svetu".

So ljudje, ki hočejo veljati za katoličane, pa plačujejo in podpirajo protiverske liste ter jih trpe v svoji hiši, pristopajo k protiverskim društvom in jednotam, pomagajo brezverski družbi udrihati čez vero, boječ se, da bi jih imeli drugače njihovi znanci za nazadnjake in mračnjake. Tem veljajo besede Gospodove: "Kdor se mene in mojih besed sramuje..."

Dober katoličan ne bo pripustil brezvercem zasramovati in blatiti sv. vere, ampak se bo potegnil zanjo ter odločno zavrnil brezverskega širokoustneža in jezičneža.

Katoličan pride v petek v gostilno ter si naroči samo postne jedi za obed. To iznenadi gostilničarja. Zato vpraša nekoliko porogljivo svojega gosta: "Vi ste pa gotovo globokoveren katoličan?!" Gost ga nakratko zavrne: "Moja vera vas prav nič ne briga, brigajte se za moj lačen želodec ter se ne spodtikajte nad mojimi verskimi dolžnostmi." Krčmar utihne ter odnese brzih korakov pete iz sohe.

Neki menih je prišel na svojem potovanju po Švici v gostilno, kjer je bilo zbranih tudi nekaj Kalvineev. Da bi meniha zbadali radi njegove vere, so metali psu pod mizo koščke mesa rekoč: "Na, papež, žri!" Vsakopot so se vsi obrnili na meniha, češ, kaj bo on porekel k temu. Menih ni niti trenil z očesom ter se je delal, kakor bi ničesar ne slišal in ne videl. Slednjič ga pa vendar vpraša nekdo iz med kalvineev: "Ali se Vam ne zdi čudno, pater, da je ime psu — papež? Menih odgovori takoj na to: "To se mi ne zdi prav čisto nič čudno; kakoršna je pač človekova vera, takšen je tudi njegov papež. Vaš papež je pes, moj pa je naslednik sv. Petra v Rimu". Osramočeni so umolknili širokoustni zabavljači ter se polagoma drug za drugim izmazali iz gostilne. Kolikokrat bi lahko ameriškanski Slovenci zavrnilj sramotilec sv. ve-

re v besedi in tisku! Ali kolikokrat so preveč brezbrizni, premalomarni in prestrahopetni!

Možki na stanovanju (boarderji) se véasih celo predrznejo, da govore očitno pri mizi vpričo otrok nespodobno o sv. veri, smešijo verske resnice, se norčujejo iz pobožnosti, iz maše, iz sv. zakramentov, iz pridige itd. Krščanski gospodar, vrla gospodinja, vajina naloga je, da preprečita tako govorjenje, da z odločno besede enkrat za vselej zavežeta take brezverske jezike. "Tako se ne govori v naši hiši; ako ne znaš dostojno govoriti o veri, pa drži jezik za zobmi, ali pa se poberi iz hiše". Tako in podobno jih zavrnila! Protiversko govorenje in radovoljno poslušanje take govorice ni nikoli blagoslov za dotično hišo. Iz take hiše beži prava sreča, otroci in odraščeni posurove in kletev in prepir zavladata tamkaj.

Kako grdo blatijo vse, kar je verskega in krščanskega razni slovenski časniki po Ameriki! Koliko psovk in sramotjenja se napiše vsad dan, vsak teden v njih! Koliko je takih zgubljenecv, ki pravijo, da si služijo s tem vsakdanji kruh, koliko je takih, ki pišejo tako iz samega sovraštva do krščanstva! Povsod jih najdeš, v vsakem mestu in v vsaki večji naselbini. Koliko je pa še le takih, ki odbravajo taka blatenja ter jih požirajo z veliko slastjo!

Kako malo pa je takih pogumnih mož, ki bi se upalo javno obsoditi in zavrniliti tako pisarenje, ki bi okreali v katoliških listih take hudobneže pošteno in po zaslugah po njihovih umazanih prstih, s tem da bi, četudi preprosto in kratko, pojasnili svoje stališče do katoliške cerkve, ter z odločnim nastopom zavezali takim kričačem jezik za vedno!

Katoliški možje in mladeniči, žene in mladenke, nikar ne molčite na vse napade na našo sv. vero, ampak vsak iz med vas naj porabi zmožnosti in darove, ki jih je prejel od Boga, in naj s peresom krepko odgovarja vsem napadom ki jih nasprotniki širijo tudi s peresom! Poglejte samo vrlega mladeniča Andreja Tomeca; koliko lepega, koristnega in po-

učnega je že napisal v A. S. in Ave Maria, kako točno in odločno odgovarja vselej in na vsakršne napade.

Ako bi mi imeli vsaj dvajset takih Andrejev, kako hitro bi vtihnili ti razni ponočni čuki, ki skovikajo v mraku ter straše v temi — ti čuki so hudobni, pa bojazljivi obenem. Le tako dolgo kriče, dokler jih kdo ne udari po kljunu. Kakor hitro pride katoliški list s protidokazi, vržejo ti junaki puško v koruzo, se skrijejo za plot ter molče. Kajti dokazovanje je njihova najslabša stran.

Dolžnost vaša je, dragi Slovenci, da se odločno potegujete za zaklad sv. vere doma v krogu svoje družine, v družbi, v društvih, na zborovanjih in v listih. Ne pustite nobenega udarca neodbitega.

Tu se ne sme ničesar prizanašati, ničesar popuščati in niti za las ne odjenjati. V stvareh sv. vere bodite odločni in nepopustljivi!

V tem oziru naj nam bo v bodrilni vzgled še naslednja dogodbica. Na Nemškem je živela katoliška žlahtna rodbi-

na, ki je bila posebno na dobrem glasu. Zlasti hišna mati je gledala na to, da je bila hiša resnično pobožna. Pa tudi gospodar je bil vsikdar vnet za čast božjo. Od matere se je navzela tudi hčerka Karolina pobožnega duha. O poletnem času je šla ta družina navadno v mesto Baden, svetovno znano letovišče na razvedrilo in odpočitek. V obednici velike gostilne, kjer je bila naša družina na hrani, sta pri drugi mizi sedela dva brezbožna gospoda, ki sta vedno zaničljivo govorila o Bogu in sv. veri. Nikdo iz med navzočih ni imel pravega srca, da bi zamašil hudobnega zlobna usta, ter jima zavezal nazaj jezika. Tedaj pa se dvigne Karolinka, ki še ni bila dopolnila desetega leta svoje starosti, srčno stopi pred ona dva bogokletnika ter ju odločno zavrne rekoč: "Tako se pa ne govori o ljubem Bogu!" Gospodoma je šinila kri v glavo in zopet sta enkrat po dolgih letih zarudela do ušes. Neki star gospod pohvali vrlo deklico ter pravi: "Pač res, dobri otrok! Tako se ne govori o ljubem Bogu!"

Govor osmošolca Šole Sv. Vida, v Clevelandu, na dan graduiranja.

Velečastiti duhovni pastirji! Častite sestre učiteljice! Predragi stariši in sorazredniki! Cenjeni sošolci in prijatelji! — Prišel je dolgo zaželjeni dan, dan naše zmage in graduiranja. Že od daleč nam je žarel nasproti, bliščeč se v svetlem solncu in močno smo se ga veselili. Iz daljave pogledovali smo nanj in žar, ki je odseval iz njega, je napolnjeval naša srca s srečo in pogumom, da se nismo strahili strme poti šolanja. Šli smo pogumno dalje in višje. Vsak dan je bila jedna stopinja bližje našega cilja, a vendar se nam je zdelo v časih, kakor, da dan našega graduiranja beži pred nami, kakor mavrica pred potnikom. Zadnje leto, leto poskušnje, pa je bilo še posebno polno težkoč. Ravno tam kjer smo se nadejali ravne in gladke poti so naenkrat vstale pred nami strmine nevarne in težavne,

posute z ostrimi kamenji in preraščane s trnjem in drugimi vsakovrstnimi zaprekami.

Prišli so težki prelazi v računstvu, prepreženi in preraščeni z nevljavno Algebro, v kateri smo malone obtičali. Prišla je zgodovina, občna in cerkvena, posuta z brezštevilnimi dogodki in datumi. Prišlo je zemljepisje, pokrito z nebrojnimi težkimi imeni dežel, otokov, morji, jezer in rek. Pred nami se je vzdignila strašna, do sedaj neslišna zapreka, Fiziologija, ali životoslovje, s svojimi neizgovorljivimi izrazi, o katerih se nam niti sanjalo ni popred. Še celo krščanski nauk o katerem smo mislili, da bomo trgali zadnje leto samo rožice, postal je večsih boleč in težaven za naš razum in videli smo, da v resnici ni rože brez trnja.

Skozi to in črez to vse smo morali zad-

nje leto iti poleg vsih drugih duhamornih zaprek. Gotovo bi tudi obtičali nekje in onemogli na potu, da nam niso pomagali do vstrajnosti naši učitelji in učiteljice z naudušenjem, ki je polnilo naša sreča z novim pogumom.

Hvala, prva za ono, ki smo jo dolžni Bogu in naši nebeški Materi, gre toraj njim, da stojimo danes srečni in zmagoviti na vrhuncu prvotnih šol. Hvala pa tudi našim ljubim starišem ki so skozi leta šole tako požrtvovalno skrbeli za nas ter nas podpirali z vsemi potrebnimi sredstvi. Tudi vi imate toraj vzrok, da se danes veselite naše sreče.

Ali kaj je ta čut, ki se danes vriva v naša sreča poleg veselja? Zakaj se meša med sladkost današnjega dne tudi grenkoba? Kaj res na zemlji ni popolnega veselja nikjer?

"Z Bogom! Težka je beseda

Z njo se žalost v dušo vseda".

Misel na ločitev nam toraj kali blaženost našo. Zapustiti bodemo morali srečni kraj, kjer smo navzlic vsemu duhomornemu delu vse eno preživeli veliko srečnih ur. Ločiti se moramo od čislanih in predragih voditeljic, h katerim smo se vedno s polnim zaupanjem zatekali za pomoč in navodilo v vsaki potrebi. Ločiti se moramo od številnih prijaznih obrazov, katere smo se naučili ljubiti skozi več let skupnega bivanja.

Z Bogom, toraj, šola sv. Vida! Bila si nam dobra mati in zato te danes zapuščamo s težkimi srei. Ločiti se pač moramo, a prisezamo ti svojo zvestobo. Tvoji uspehi bodo vedno naš ponos. Tudi pomoči v vsaki potrebi, za tvojo slavo delati in se bojevati če je treba za tvoje ime, bodi vedno naša vesela dolžnost. Kot zvesti tvoji otroci hočemo ostati do zadnjega "Črna zemlja naj pokrije tega kdor odpade".

Z Bogom, sestre učiteljice! Povrniti vašega truda in požrtvovalnosti Vam ne moremo mi. Bog vsemogočni naj vam stotero poplača. A mi pa vam hočemo pokazati v prihodnje, da vaše mučno delo in neustrašena požrtvovalnost niso bili zastonj. Živeti hočemo po naukih, navodilih in svetih, ki smo jih prejeli od vas. Ostati vedno dobri katoličanje v dobrem

ali slabem, v bogastvu ali revščini, nikdar se ne sramovati ne sv. vere, ne lepega slovenskega jezika, to mora biti, in z božjo pomočjo tudi bode največja skrb našega življenja. Imamo pa eno zadnjo prošnjo do vas. Vaša molitev in vaš blagoslov naj nas spremlja tudi zanaprej, da ne zaide nobeden v zanjke našega sovražnika.

Z Bogom tudi Vi, preljubi sošolci! Tudi vi, ako boste vstrajni stali boste enkrat srečni in zmagoviti, kjer stojimo danes mi. Več let skupnega bivanja, kot otroci ene matere pod isto streho in istim nadzorstvom nas je zvezalo v tesno vez prijateljstva, kot brate in sestre. Zato dovolite, da vam, kot starejši bratje in sestre danes polagamo na sree posebno skrb za dobro ime premile nam ene matere (šole). Že na lepem in spodobnem vedenju, doma ali drugje, naj vsak lahko spozna, da ste učenci šole sv. Vida. Lepo vedenje in pridno vstrajno ačenje pa vas bode pripeljalo še do večje in bolj sijajne zmage, kot jo obhajamo danes mi.

In Vi, predragi sorazredniki, kaj naj vam rečem družega kakor, da vas naudušujem še za nadaljno pot. Res stojimo danes na vrhuncu prvotnih šol, a kaj je to v primeri z drugimi vrhovi, višje gore, ki so obsevane od solne sreče, smehljajo se nam nasproti! Z nadaljnim in vstrajnim naporom se tudi oni dajo došeči. Mnogo jih je že šlo pred nami in dospeli so do njih, česa naj se vstrašimo mi?

Vse eno pa stojimo danes na razpotju. Vsi skupaj, kot do sedaj, ne bomo mogli hoditi nadalje. Pota, po katerih nas kliče božja previdnost, so različna. Toda, katerokoli pot si zberemo, nas pripelje na eno brezmejno planjavo, — v večnost. Zato pa bodemo prišli do pravega uspeha na zemlji in do stalne zmage in neminljivega veselja in sreče, katero nam obljublja Stvarnik, ako sledimo njegovemu glasu, le potem ako še za naprej vestno, neustrašno in neutrudljivo spolaujemo dobro znano geslo velikih mož, namreč geslo — Moli in Delaj!

Moli in delaj toraj vsak izmed nas in srečna bode vsa naša bodočnost.

S.S. Oman.

Marija pod Križem.

Molitev iz nedolžnih src.

I.

Muzikant Gašperček, ali kakor se je pisal, Gašper Žličnik iz Podsmreke, je bil prav-zaprav velik vagabund. Toda vskjub temu so ga imeli vsi ljudje radi note ali nehote.

Že od svojega petnajstega leta je hodil s svojim klarinetom po cerkvenih proščenjih, svatbah in semenjih. Izkratka bil je povsod tam, kjer se je pelo in godlo, in marsikaterega bogatina je pomagal pokopati s svojim petjem in svojim rogom. Bil je pa tudi tak mojster v svoji stroki, da mu ni bilo para daleč naokoli. Čisto in zvonko se je razlegal glas iz njegovega trobila ter se natanko razločeval iz vseh ostalih godal. In kadar je Gašperček zatrobil poskočnico ali valček, tedaj bi pač moral iskati z lučjo opoldne onega, kateremu bi ne privzdigovala peta Gašperčkova godba.

Ker pa muzikantje nikakor ne trpe ob takšnih prilikah lakote, še manj pa žeje, se je seznanil naš Gašperček z vrči za pivo in vinskimi steklenicami že ob tistem času svoje mladosti, ko zaidejo drugi mladeniči le malokdaj, in še tisto nas skrivaj, v krčmo. In ker so se mu zdele opojne pijače čedalje okusnejše, so nje gove lokave, drobne in nekoliko zamegnene oči že na sto korakov izdajale najstrašnejšo razvado svojega gospodarja.

So pač tudi taki poklici na svetu, v katerih je človek prav iztežka pošten in spodoben.

Vrhtega je bil Gašperček po vsej podsmreški okolici najzabavnejši fant. Jezik mu je tekel kakor namazan, in šale in dovtipe je kar sipal iz rokava tako izborno in izbrano, da so poslušalci skoraj popokali od smeha.

Zato pa ni bilo prav nič čudno, da se je prav rado obsedelo za mizo, kadar se je prikazal muzikant Gašperček na gostilniških vratih, in krčmarji so visoko cenili zabavnega šaljivca.

Tako se je ga prav redkokdaj dobilo v njegovi koči, in če je kdo slučajno nalletel nanj doma, je lahko rekel, da je srečen.

Sploh pa, komu naj bi bilo to mar? Saj je bila samo Gašperčkova zadeva, če je zapravljajl svoja mlada leta po krčmah ter se veseljačil po svetu. Saj ni imel niti žene niti otrok, niti starišev, niti bratov in sester. Potemtakem ni mogel škodovati drugemu kakor edinole samemu sebi.

Vsakokrat, kadar je prišla pomlad v deželo, kadar so zapihali topli južni vetrovi, in kadar so zbudili ljubi solnčni žarki otrpnelo naravo iz zimskega spanja, se je tudi v Gašperčku zgodila čudna izpremema. V domačem kraju so nastopili za njegov posel 'mrtvi časi'. Pred pustni čas je minil, in za cerkvena proščenja je bilo še prezgodaj. Tedaj je mladeniča pograbilo silno hrepenenje po popotni palici, in ne bi se ga moglo obdržati doma, četudi bi se ga priklenilo na železne verige. Zveženj je bil kmalu pripravljen, in klarinet urno privezan nanj. Potem pa hajd s štirimi drugimi muzikanti-tovariši ven v daljni svet. Od vasi do vasi je korakalo pet mladih popotnikov-muzikantov. Pred vsako hišo, ki je bila le količkaj boljša, so se vstavili ter zagodli po eden ali dva komada. Često jim je kanilo par grošev, dostikrat so dobili za plačilo tudi osorne psovke, marsikaterikrat so živeli sijajno in razkošno po svoje, večkrat pa jih je dohitela tudi žeja in lakota. Zelo izpremenljivo je bilo njihovo življenje. Zdaj so prezebovali, zdaj jih je dušila vročina, zdaj so bila židane volje, da so hoteli preobrniti cel svet, zdaj so zdihovali in se pritoževali drug drugemu, tu se jih je pristrčno pozdravljalo, tam jih osorno zapodilo izpred praga. Ali prosti so bili in svobodni kakor di vjačina v gozdu, kakor ptica na veji. Da, to je bilo nekaj za Gašperčka, in pri-

čakoval je vsako leto nestrpno in koprneče pomladi.

In spet je zabrstelo in zacvetelo po vzdramljajoci se naravi, in spet je praznoval Gašperček svoje slovo v gostilni. Njegov zveženj je povezan, klarinet se blešči počez, raskava grčavka leži na mizi, in naš junak sedi z najzadovoljnejšim obrazem za svojim kozarcem. Kréma je nabito polna, veselo in preglasno razpoloženje vlada po celi hiši, toda najveselejši med vsemi je Gašperček. Od ure do ure se odlaga njegov odhod, pesem sledi pesmi, in krčmar nosi vrč za vrčem na mizo. Slednjič pa je vandar skrajni čas, da odpotuje veseli dečak.

"Torej, župan, tu imaš ključ moje kajže," de Gašperček ter vrže svoj zveženj čez ramo. "Pazi, da mi je kdo ne odnese."

"Ta skrb naj ti ne kvari veselja," reče smucje nagovorjeni možak. "Ne vrjamem, da bi se kdo spodtaknil ob njo."

"Upam, da se ne zruši do mojega povratka."

"Ali nameravaš toliko časa ostati v tujini?"

"No da, morda še nad leto dni. Topot si hočem pošteno ogledati svet. Zaten se morda oddahnem za nekaj časa."

"Ali lahko sprejemem gostače v kočo?" vpraša nato župan.

"Radi mene, lahko! morebiti mi pride tistih par grošev še prav."

To izgovorivši je še pokimal smeje svojim tovarišem, in zunaj je bil, na pot v širni svet. Nekaj časa se je še čulo skozi odprto okno njegovo petje in piskanje na klarinet, in še nekaj hipov so videli pivci v krčmi, kako ponosno stopa Gašperček po beli cesti, potem pa je izginil njihovim očem za velikim ovinkom.

Preteklo je že leto dni in še toliko ali muzikant se še ni bil povrnil. Prec iz početka je bil pisal parkrat županu, in ta mu je tudi poslal nekolikrat skromno najemnino, ki jo je prejel od ubožnih gostačev njegove kočice. Ali potem se ni čisto nič več slišalo o dečaku. Poslani denar je vrnila pošta s pripombo, da je nedostavljiv, in o Gašperčku ni bila ne duha ne sluha, več odtlej. Njegova kočica je samevala, le pajki so si postavili v njej

svoje mrežaste gradove. Nobenega gostača ni več imela pod streho.

"Najbrže se je pokvaril v tujini in umrl," se je govorilo po vasi. "To ni prav nič čudno. Taka usoda doleti vse take ljudi, ki tavajo in ciganijo brez miru in obstanka po svetu."

"Škoda Gašperčka," so govorili muzikantovi prijatelji. "Dober fant je bil in ni nikoli izkazil nobene družčine. Marsikako veselo urico smo preživeli z njim."

In ko se je potem še dvakrat porodilo Novo leto, in še vedno ni bilo nobenega glasu o muzikantu, so bili vsi Podsmrečanje prepričani, da Gašperčka ni več med živimi.

II.

Bilo je pozimi.

Hotelo se je večeriti tisti dan, in mrak je že razprostrl svoje peroti čez zemlje. In snežilo je tedaj kakor za stavo, dasi je pokrivala bela mehka odeja naravo že več kakor čevelj na debelo.

Na cesti ni bilo žive duše. Kajti pota so bila gladka, polzka in mrzla, in vsakdo je bil vesel, ki je mogel sedeti nocoj na gorkem.

Tedaj je pravkar dospelo nekaj siremašnih ljudi v Podsmreko. Tam izza ovinka se pokaže najprej okoli dvanajst let star deček, oprtan čez ramo z močno vrstico, a roka, premrta od mraza, mu počiva na ojescu dokaj velikega vozička, obloženega z različno robo. Brezdvomno vleče mladec ta voziček. Poleg njega stopa mogoče za dve leti mlajša sestra ter se tako prizadeva olajšati svojemu bratu težko delo, da je večkrat zdrčala na šibka kolena. Na vozičku sedi tri- ali štiri-leten otrok, založen od vseh strani z raznimi capami in tako prav dobro zavaran proti mrazu. Odzadaj rine to cijazo okoli petintrideset let stara žena in poleg nje se s težavo kobaca še neprav šestletno dokletec.

To je Kramarjeva Lena, poznana po celi okolici, s svojo četveroglavo družinico. Pred tremi leti ji je umrl mož Kramar, ki se je pečal z izdelovanjem žimnatih sit in je bil povsem dober možak, to je moral priznati vsakdo, pa naj je

bil še tak zavidnež. Ali ni spadal med one, ki dobe z življenjem tudi domovje obenem. Pol leta je prebival s svojci v najetem stanovanju, in izdeloval svojo robo, a ostalih šest mesecev pa je moral gledati, da je spravil svoje izdelke v denar. Vendar pa mu je prinašala kupčija vsaj toliko, da so se brez hude sile prezimili. Toda dogodilo se pa je, da je Kramar nanagloma umrl, in uboga žena je morala odslej podpirati tudi četrti hišni vogel. Treba ji je bilo misliti odslej tudi na to, kako bo nasitovala lačne želodčke svojim otrokom. Odločila se je, da hoče kupčevati, s siti in z izdelki iz pločevine. Dobiček pa nikakor ni bil tako velik kakor prej, ko je izdeloval te reči Kramar sam. Zato je opustila najetosobico, in začela pohiševati s svojo družinico in dvokolnico. Dan za dnem in leto za letom je rinila voziček od vasi do vasi ter za silo preživljala otroke in sebe. To je bil posel, ki je zahteval mnogo truda, a dajal jako malo zaslužka. Pa kaj se hoče?! Treba je napasti vsak dan četvero želodčkov, in če se hoče živeti pošteno, se mora delati truditi, mučiti in potiti!

O, če bi imela svoj domek, pa naj bi bil še tako majhen pa bi že zdavnaj opustila vdova svoje bedno tavanje in pohajkovanje iz vasi do vasi, iz kraja v kraj, iz mesta v mesto, in bi rajši služila kot dninarica na kmetih. Že ni bila one vrste ljudi, ki rajši prenesejo vse čemerčnosti in neprijetnosti vremenske hudomušnosti, kakor pa da bi se zastalno nastanili v tem, ali onem kraju. Njeni stariši so imeli hišo in nekaj posestva — ali vsled svoje brezmejne poštenosti, raznih ujm in nesreč so izgubili vse svoje premoženje. Zato je še vedno tlelo v vdovi tiho hrepenenje po stalnem in mirnem domačem ognjišču in koščku lastne zemlje. Seveda kaže vse, da se ji nikdar ne izpolnijo te tajno gojene želje.

Prav tale misel je menda mučila nesrečno ženo ob prihodu v Podsmreko. Kajti po njenem obrazu se je razlivala tolikšna žalost, da je zaskrbelo celo malo dekletce, ki je šla ob njemi strani.

"Mati, pa menda vendar ne jokaš?"

vpraša preplašeno otrok svojo mater. A ta le vedno odmaje z glavo.

"Še tole vrsto hiš, potem pa moramo pogledati v krčmo, če dobimo prenočišče," de potem svojima starejšima otročama.

"Vedno po krčmah, kjer moramo dihati dim in smrad!" se pritožuje nevoljno desetletna Lizika.

"Ali je po hlevih boljše," jo zavrne Francek, njen starejši brat, z rezko trpžostjo.

"Oh, da bi imeli že enkrat spet postelje kakor drugi ljudje!" meni Lizika nato. Da, ta sreča jih je doletela prav povedkoma.

"Bodita tiho!" ju opomni mati. Kajti silno jo je tako govorenje zbudilo v ne srečno sree. "Zdihovanje ne pomaga prav nič."

Medtem so obšli že nekaj hiš, poprodali nekaj kosov svoje cenene robe ter tako dospeli do županovega domovja.

"O, Lena, spet tukaj," nagovori prijazno župan siromašno sitarico. "No, kako je s kupejjo?"

"Mora že biti dobro," mu odvrne vdova z globokim vzdihom. "Nas eden mora biti vesel, da si zasluži košček kruha vsak dan in toplo ležišče."

"Hm, da, bridko zares mora biti tako življenje," meni kmet z odkritosrčnim sočutjem.

Žena skomizne z ramami. "Pač ni vsakdo tako srečen, da bi imel svoje lastno domovje. Jaz bi že davnej opustila to eigansko življenje. Ali na dnini bi ne mogla zaslužiti za prehrano svojih otrok in stanarino."

Tu šine županu nenadoma dobra misel v glavo. "Kaj pa, če bi vam jaz ponudil brezplačno stanovanje?"

"O Bog! Z obema rokama bi zagrabila," pripomni vdova naglo. "Kakor v nebesih bi se nam zdelo."

"No, torej! Godca Gašperčka koča sameva že nekaj let čisto prazna, ker je mladee že zdavnaj umrl v tujini nekje, in ni nobenih sorodnikov. Če hočete, se lahko takoj naselite vanjo, in nobene stanarine vam ni treba plačevati. Ali je vam

prav, otroci?" skonča župan obrnivši se proti otrokom.

Začuvši te županove besede izpusti Francek oje iz rok ter vzradoščen zdirja k materi. "Ali je res? Ali smemo v kočo... in ostanemo v njej zavselej?" so vprašaje zrlji vsi v vaškega predstojnika.

"Seveda... in ostanete lahko, kakor dolgo se vam zljubi, izvzemši slučaj, če bi se povrnil Gašperček. Toda njegove kosti trohne bogve kje tam v daljni tujini."

Lizika in Veronika sta vriskaje zaploskale z rokami.

Nič več jim ne bo treba odslej počestovati, konec je pohiševanju, in nikoli več ne bo treba moledovati po krčmah za prenočišče. Zdaj je končano prezebovanje po nezakurjenih čumnatah in starih in napol podrtih skednjih. O kolika sreča! Ne, nikakor je niso mogli dojmiti; kajti bila jim je doslej nekaj nedosegljivega, bila jim je sladka sanja.

Kmet sicer ni bil bogve kako rahločuten, ali to neizmerno veselje brezdomovinske družinice ga je silno ganilo, in žal mu je bilo, da mu že prej ni šinila ta misel v možgane.

In šel je po ključ. Francek se je z veliko vnemo vpregel v voziček, in Lizika je vlekla s tako močjo, da ni bilo treba materi skoraj nič riniti odzadaj. Težka dvokolnica je bila kakor bi mignil na vrhu klanca, kjer je stala muzikantova kočja. Ob pogledu nanjo se je seveda njihovo veselje zmanjšalo nekoliko. Hišica je bila namreč v zelo slabem stanju. Bila je sama zapuščenost in zanemarjenost. Strehe že ni bilo skoro nič na nji, in šperoveci so bili že skoro popolnoma segniti. Okna so bila vsa pobita, in omet je docela odpadel s sten. Toda pred burjo, vlago in mrazom jih bo pa le branila kočja, to je jasno na prvi pogled.

In ko so vstopili vanjo, so videli, da ni še preveč slaba odznotraj. Strop je cel, peč dobra a okna se mora za prvo silo zamašiti s cunjami in jutri prelepiti s trdim papirjem. Tudi nekaj pohištva je še notri. Postelja, omara, vejugasta miza in nekaj stolov. Lepa seveda ni ta oprava, ali brezdomni družini se zdi skoraj knežja.

Župan je dal prinesti nekoliko otepov slame, Francek in Lizika sta si smela pri kmetu naložiti vsak en naročaj drv, in čez pol ure je že veselo prasketal ogenj v peči.

Tako se je uboga družina kmalu segrela in si skuhala skromno večerjico.

O, to so bila doslej nepoznana čustva, ki so prešinjala sedaj siromašno družinico!

Imela je lasten domek!

"Če boste imeli jutri čas, pa pridite preč zjutraj k nam v mlatev," je rekel župan odhajaje. "Pri nas potrebujemo veliko rok. In kdor hoče delati, tudi zasluži nekaj."

In vdova je ravno želela preživiti svojo družinico s pridnim in poštenim delom.

III.

In spet je zatonilo nekaj let za neizmerno goro božje večnosti. Novi prebivalci muzikantove kočje so se kmalu udomačili na svojem novem domu, in oddne do dne jim bilo všečnejše na Gašperčkovem klanecu. Francek je pokrpal streho, ometal in pobelil stene in dal vrezati nove šipe v okna. Popravil je tudi že napol razpadlo ograjo okoli majhnega vrtička pred kočjo, in v njem je cvetelo in rodilo skrbno gojeno sadno drevje, in dehtele evetlice, kjer so prej bujno rastle koprive in drugi pleveli. Všeposed odzumanj in odznotraj je sama snaga in čistost.

Zad za poslopjem je majhna njivica. Prej silno zapuščena in zanemarjena rodi sedaj celi družinici toliko krompirja, kolikor ga potrebujejo za celo leto. Mleko pa jim daje koza, ki mekeče v hlevcu zadaj za hišico. Da, to je povsem drugačno življenje, kakor pa je bilo ono, ko so še tavalji brez strehe, brez miru in pokoja po vaseh.

Zato pa so bili silno hvaležni županu in ga niso mogli prehvaliti.

Zaslужka je bilo več kakor preveč. Poleti je krepko vdovo vse hotelo imeti na dnini. In ker je bila povsod in ob vsakem delu jako marljiva in skromna, so ji dali poleg zaslužka tudi vsakršnega živža domov. Francek je tudi odrastel že toliko, da je mogel na dnino. Zato pa je

šlo Kramarjevi družinici odzdaj še boljše. Pozimi je bilo po skednjih in podih tudi še vedno več ali manj posla. Tako je Lena le redkokdaj držala križem roke. In če sicer ni bilo dela, je izbirala in smukala kurje perje z otroci, kar je doneslo tudi nekaj grošev v hišo. Da, ker se jim je vse tako po sreči izteklo, in so se že zelo opomogli, so sklenili za prihodnje leto najeti še kos zemljišča in si izrediti poleti enega prašiča. To bo prihodnjo zimo ve-

(Konec prihodnjič.).

selje, ko bodo mogli poslati županu kolino!

"Mati, tako dobro se nam še ni godilo nikoli," je radostno vzkliknila Veronika, ko so razmotrivali in snovali nekega zimskega večera načrte svoje bodočnosti.

"Meni so še vedno oni večeri pred očmi, ko smo bili v mučnih skrbeh radi prenočišča," meni Franek zamišljeno. "In kolikokrat so nas zavrnilo osorno, ko smo prosili v tej ali oni hiši za streho."

Dva mala, vendar po pomenu velika shoda.

Mala, jako mala je bila udeležba na obeh zborovanjih 11. avgusta letos v Chicagi, Ill., ko je zborovala Zveza Slov. Duhovnikov v Ameriki in ko se je ustanovila zveza slovenskih katoličanov v Ameriki. Duhovnikov šteje zveza 26. Od teh 26 duhovnikov udeležilo se je zborovanja samo 6. Da se je tega zborovanja udeležilo tako malo duhovnikov, je več vzrokov, katerih tu ne bomo omenjali. Omenjamo le, da bi v teh resnih časih, v katerih živimo, pričakovali nekoliko več navdušenja in požrtvovalnosti za tako koristno stvar. Ako se slovenska duhovščina naprej sama ne združi v navdušeno in odločno delo za ljudstvo, kako naj pričakujemo edinstvi in odločnega katoliškega dela od lajkov? Vendar smo prepričani, da se bo glavnemu odboru Zveze skupaj z navdušenimi sobratih duhovniki posrečilo zbuditi med slovensko duhoščino novo navdušenje in smisel združenja in združenega dela za ohranitev sv. vere med našim narodom.

Nasprotniki si veselja roke manejo, da je bila tako mala udeležba, ker se boje zjedinjene duhovščine. Ali se bodo roke veselja meli tudi v prihodnje? Upamo z božjo pomočjo, da ne! To zavisi zdaj od izvoljenega odbora in od slovenske duhovščine.

Tudi shoda slov. katoličanov se je udeležilo le 9 naših mož in dva socialista. Značilno je, da se iz Chicage same ni udeležil shoda niti en mož. Kaj res ves Chicago, So. Chicago in Waukegan skupaj ne premorejo niti enega zavednega katoličana? Upamo, da ne, da je bil kje drugje vzrok, da ni bilo udeležbe.

Toda kljub tej slabi udeležbi vršila sta se ta shoda navadnim potom in se je veliko lepega ukrenilo, kakor na enem, tako na drugem zborovanju, kar bo zaneslo v naše zaspane vrste novega navdušenja in novega smisla za združenje in za združeno narodno delo, saj upamo.

Zveza slovenskih duhovnikov je otvorila zborovanje točno ob 10tih. Č. gospodje duhovniki, ki so se shoda udeležili so bili:

Rev. J. Kompare, predsednik (St. Louis, Mo.); Rev. John Kranjec, blagajnik (Joliet, Ill.); Rev. Anton Sojar, podpredsednik (Chicago, Ill.); Rev. Jakob Černe, Sheybogan, Wis.; Rev. Frank Šaloven, Springfield, Ill.; Rev. P. Kazimir, O. F. M., Brooklyn, N. Y.; Shod se pozdravili brzojavno: Rev. J. J. Oman, Cleveland, O.; Rev. Jos. Lavrič, Newburgh, Cleveland, O.; pismeno: Rt. Rev. J. Buch, Ely, Minn.; Rev. A. Schiffrer, Chisholm,

Min.; Rev. S. Lampe O. S. B., Cloquet, Mich.

List Ave Maria se v imenu svojih 3000 naročnikov iskreno zahvaljuje vsem tem častitim gospodom, da so se žrtvovali in prišli na ta shod. Bog Vam plačaj ves trud in vse žrtve! Kako se hite organizirati vsi naši verski nasprotniki v oddelke in pododdelke, vse pa v skupno vojsko z namenom, da bi uničili v Združenih Državah katoliško vero. Tu vidimo vse Judeže Iščarkjote, odpadle duhovnike, združene s fanatičnimi ministri ali pa storji raznih sekt, skupaj z lajiki, kat. odpadniki, vsak v svojih pododsekah skritih za mogočnimi trdnjavami velikih listov in časnikov, od koder z občudovanja vredno požrtvovalnostjo in energijo dela jo zoper to, kar je nam tako milo in drago — kat. vero.

Priznati moramo veliko delavnost in odločnost naših slovenskih verskih odpadnikov, takozvanih socijalistov! Kako razširjeni so njihovi listi. Posrečilo se jim je razum par vse slovenske liste pridobiti na svojo stran, da jim pomagajo. Kako marljivi so z izdajanjem brožuric!

Naša slovenska duhovščina pa spi in mirno gleda vse to početje, mi slovenski lajiki se skrivamo za štiri stene svojih domov, se ne upamo nastopiti ne pri društvih, ne v javnosti z dopisi, ne v občevanju za svoja načela. Nam je vseeno kaj se godi okrog nas. Zato se Ave Maria kar najiskreneje zahvaljuje tem gospodom, ki so v tem velikem času bili take veliki, da so premagali vse zapreke, šli preko vseh malenkosti in osebnosti in se žrtvovali za naš kat. Slovence! Bog vas živi naši prvoboritelji!

Zborovanje Z. S. D. je trajalo od 10 do 1/21 in od 2. do pol 7. ure zvečer.

Zborovanje slov. katoličanov so se poleg zgoraj omenjenih duhovnikov udeležili še sledeči možje: Dr. J. Seliškar, zdravnik Cleveland, O.; Dr. Martin Ivetz, zdravnik, g. Ant. Nemanič, trgovec itd., Jos Zalar, glavni tajnik K. S. K. J., Jos Dunda, bančni uradnik, Frank Nemanič, Jos. Klepec, poslovodja tiskarne A. S. Frank Završnik, potovalni zast. Slov. L. Co., vsi iz Joliet, g. Math. Stefanič iz

Bradley, Ill. Udeležila sta se shoda tudi dva socijalista, ki sta lagala, da sta brata in sicer eden se je izdal za Lavrenčiča iz Indianapolis, Ind., drugi pa za Lavrenčiča iz Chicago. Seveda izdala sta se za kat. moža, in igrala klaverno ulogo strahopetca, ki si upata metati kamenje samo zdaj po shodu izza domačega plotu v predalih rudečega lista.

Veseli nas pa, da sta bila zraven, lahko sta vsaj čutila krepke zaušnice ki so se delile njihovemu brezvestnemu časopisju.

Shod je otvoril Rev. Kompare in v navdušenih besedah pojasnil pomen današnjega sestanka. Predsednik shoda je bil g. Jožef Dunda.

Ker nameravamo o tem shodu in o njegavi sklepih v prihodnjih številkah Ave Maria podati natančno poročilo, omenjamo za danes samo, da se shod vrlo dobro izvršil. Vsi navzoči so pridno posegali v razne debate. Čuli smo krasne besede, tako krasne, da bi zaslužile naj bi jih slišali vsi slov. lajiki po celi Ameriki. Zlasti so želi burno odobravanje gg. Dr. Seliškar, Dr. Ivetz, Anton Nemanič, Zalar in Dunda. Da še imamo odločnih kat. mož! Ni še vse zgubljeno! Vojska je samo razkropljena, v neredu. Treba le združenja, zveze, treba te razkropljene posameznike zopet zbrati v celoto, v posamezne oddelke, vse oddelke pa v mogočno armado, in novo življenje se bo začelo v taboru.

Tudi tem kat. našim sobojevnikom, ki si prišli na ta shod, se list Ave Maria kar najiskreneje zahvaljuje. Bog vas živi možje! Dal nam Bog še veliko takih mož! Res malo vas je bilo na shodu. Toda to vas naj ne straši! Vse velike reči so zrastle iz malega. Nebeško kraljevstvo je podobno gorčičnemu zrnu. Vsaka dobra akcija se je začela iz malega, neznatnega začetka in se je potem razvila v mogočno organizacijo. Samo vsi krepko na delo! Kolikotežji bo boj, kolikor težavneje je delo, toliko večje bo plačilo, toliko sijajnejša zmaga. Veselja si roke manejo nasprotniki, ker so vas videli tako malo na shodu. Pokažite jim, da so se prehitro smejali, da za izpeljavo dobre stvari ni ravno treba veliko moči, temveč dobrih mo-

či! Pokažite jim, da vas je res bilo malo, toda bili ste junaki, tako da bomo prihodnje leto imeli ne deset mož, ampak tisoč mož-delegatov na našem shodu.

Prvi odbor Zveze Slov. Katoličanov, ki je bil izvoljen, je:

Duhovni vodja: tajnik zveze.

Predsednik: Dr. Jakob Seliškar, zdravnik, Cleveland, O., 6127 St. Clair Ave.

Podpredsednik: Jos. Dunda, bančni u radnik, Joliet, Ill.

Tajnik: Rev. O. Kazimir, 21 Nassan Ave., Brooklyn, N. Y.

Blagajnik: Dr. Martin Ivetz, zdravnik, No. Chicago St., Joliet, Ill.

Odborniki: Rev. Jakob Černe, Sheybo-gan, Wis., Frank Nemanič, Joliet, Ill., Math. Stefanič Bradley, Ill.

Iz Slovenskih naselbin.

Cleveland, Ohio. — Cenj. g. urednik! Gotovo Vam je že prišlo na uho, da se tu v Clevelandu pripravlja — ozir. poskuša pripravljati, za zidavo Narodnega Doma; pred par meseci se je vršil v jedni tukajšnih dvoran ljudski shod, na katerem je bil odbran odbor šesterih mož, — da pripravo pot. Ta odbor je bil sestavljen iz naslednjih mož: Fr. Černe, preds., Jos. Jare, tajnik; R. Perdan, E. Kališ, Fr. Jakšič, Ant. Kaušek, odborniki. Meseca maja je razposlal ta odbor na vsa društva povabilo, da si volijo delegate za konvencijo, ki se vrši meseca julija. Na tem zborovanju naj se potem določijo nadaljni koraki za zgradbo Narodnega Domu.

Navidezno je cela stvar zelo mična, pomenljiva. Vsak mora pripoznati, da bi bilo lepo, če bi tu v Clevelandu, največji slovenski naselbini v Ameriki (celo v drugem največjem slov. mestu na svetu!) imeli krasno monumentalno stavbo, katere si je sezidal narod, katere je last celotnege naroda. Toda — g. urednik, Vaš list je jako razširjen med tukajšnjimi Slovenci, zato želim tem rojakom navesti nekoliko pomislekov, katere naj dobrohotno upoštevajo predno kaj darujejo za name-ravano stavbo.

1. Idejo za Narodni Dom — dasi stara — je sprožil to pot tukajšni protikatoliški list "Clevelandska Amerika". A priori je toraj cela stvar pomisleka vredna. Vprašanje, ki si ga mora vsak katoliški Slovenec takoj staviti je te-le: Ali bo da-

la vest Lojzu Pirceu, da bi podpiral podjetje, kjer naj imajo katoličani kakšne pravice? "Clevelandska Amerika" je zlasti zadnjih par mesecev pokazala, da je eden najbolj zagriženih protikatoliških slov. listov v Ameriki. Pod krinko "naprednosti, "zavednosti" (karkoli že ta beseda pomeni), "ljubezni do delavcev" in drugih podobnih fraz napada katoličane, duhovščino in vero. Po mojem mnenju človek, ki je danes moj najhujši sovražnik, se ne bo takoj jutri toliko spremenil da bi postal napram meni nepri-stranski. Katoličani v Clevelandu, katoliška društva in fara ne more ničesar dobrega pričakovati od Pirčevega Narodnega Doma.

2. Pripravljeni odbor je sestavljen iz oseb, ki so z dvema izjemama socialisti. Čisto lahko pričakujemo, da bo ta odbor gledal nato, da katoličani ne bodo pri upravi Narodnega Doma jednakopravni. In to je tudi takoj pokazal, ko je sestavil pravilo za volitev delegatov. Po odredbi tega odbora so oškodovana večja katoliška društva, kakor dr. sv. Vida, Borštarnji, dr. Srca Jezusovega, itd., kajti ta društva ne morejo biti zastopana dovoljno po številu članov, ki jih imajo. Vsako društvo ima namreč pravico da dveh delegatov dokler ne šteje sto članov: za vsacih nadaljenih sto pa samo jednega zastopnika. Tu v Clevelandu je takozvanih "naprednih" ali socialističnih društev vse polno, tako raz-tejo, kakor gobe po dežju. Toda ta dru-

štva so skoro brez izjeme mala društva, ki štetejo manj kot 50 članov. Vzemimo n. pr. deset tacih društev, katerih skupno članstvo šteje nad 400. Ta društva bodo imela nad 20 delegatov. Društvo sv. Vida, ki šteje nad 500 članov, bi smelo poslati na konvencijo pa samo sedem delegatov. Stiriisto "naprednjakov" bo imelo toraj trikrat toliko zastopnikov, kakor po 500 članov dr. sv. Vida. Katoliška društva čeprav v velikanski večini po številu članov, bodo v manjšini zastopana. Ali je pričakovati, da bo toraj Narodni Dom nepristranski?

3. Kjerkoli se socialisti zavzamejo za kako podjetje, storiijo ta samo z namenom da bodo to podjetje tudi gospodarili. Ti rudeči sodrugi, čeprav v manjšini, ne bodo poprej mirovali dokler ne pridejo na krmilo. Če se jim to ne posreči, bodo pa storili vse, da narejeno delo razrušijo. Narodni Dom bo ali socialistično gnezdo, ali ga pa sploh ne bo. Lepe zglede imamo na pr. ravno pri Narodnem Domu v Ljubljani. Liberalci sami priznajo, da je to v resnici narodna stavba, t. j. sezidal jo je celotni narod (ki je po ogromni večini pristnega verskega prepričanja). Prispevala je za ta Dom duhovščina, prinesla so svoj delež katoliška društva. In kakšne pravice imajo danes v ljubljanskem "Narodnem Domu" katoličani? Liberalni škrieci se repušijo notri in norčujejo iz preprostega ljudstva, ki je bilo tako nespametno, da je pomagalo staviti svojim nasprotnikom krasno stavbo. V Rock Springs, Wyo., je bil rezultat isti. Zidali so vsi, gospodarijo in uživajo pa socialisti sami.

4. Čas za pričetek je bil slabo izbran. Delavci sedaj slabo služijo. Tudi če bi bili naudušeni za ta stvar, bi težko prispevali.

5. Trgovci, ki bi morali biti pri teh podjetjih vedno prvi, ne bodo pomagali, ker jih je Pire takoj v začetku odtujil, ko jim je javno v listu napisal, da se bo brez njihovega denarja dom sestavil, da njih denarja ne potrebujejo.

7. Katoliški Slovenci pri fari sv. Vida ne potrebujejo za sedaj posebnega "Do-

ma". V novi slovenski šoli je dovolj prostora za katoliška društva.

7. Veliko bolj je potrebna nova cerkev, kakor pa "Narodni Dom". Zavzemimo se rajši, da najprej poplačamo dolgove pri novi šoli in sezidamo lepo cerkev, potem še le pride na vrsto Dom.

Je še veliko družih razlogov, ki bi jih lahko podal proti nameravanemu Narodnemu Domu, toda za sedaj naj bo dovolj. Upam pa, da bodo zgoraj navedene vrstice zadostovale, da prepričajo verne slovenske katoličane o nemogočnosti pod sedanjimi okoliščinami in v sedanjih slabih časih za zidavo Narodnega Doma v Clevelandu.

Naročnik.

El Paso, Texas, 13. junija 1914. — Pošiljam Vam \$1 kot naročnino za Vaš cenjeni list "Ave Maria". Zelo me veseli čuti ime Maria, ker vem, da je ona edina moja varuhinja, zlasti tukaj v mojem vojaškem življenju. Tu imam zlasti prilike opazovati, kam človek zaide, ako pozabi na Boga in na mater Marijo. Kam zaide mladina brez vere, priča sporočilo vojaške naborne komisije, da je samo preteklo leto nad deset tisoč rekrutov zavrnilo radi grdih bolezni, sadovih brezverstva in grešnega življenja. In tudi drugače biti ne more. Ako človek dela hudo, ako živimo samo za ta svet in si mora tu vse privoščiti, kar poželi telo, ni drugače mogoče, kakor da se uda strasti in pada od hudobije do hudobije. Zlasti velja to o vsakem mladem človeku. In kaj je posledica? Strašne bolezni, uničeno življenje in zgodnja smrt. Da, plačilo za greh je smrt. Zato je slep, kdor veruje zapeljivcem, ki vrjame onim, ki delajo zoper Boga in vero. Slep je, kdor se da premotiti zabavljačem čez duhovništvo. Vsak količkanj pameten človek mora uvideti, da je dobro za človeka samega, ako posluša nauke duhovščine. Vsaj pred čemur nas svari duhovščina, nas svari naša lastna vest, nas svari lastna pamet, lasten razum, vsakdanje skušnje in sto in sto žalostnih izglede. Zato, dragi Slovenci in Slovenke, takih zapeljivcev ne poslušajmo. Jaz se ne mislim s tem duhovnikom prilizovati. Vojak sem,

v armadi in pridem z njimi malo v dotiko. Toda po žalostnih izgledih vidim, kaj je katol. duhovnik vsakemu človeku. Bili smo v raznih vročih deželah, kjer je še velike gobavcev. Ako se takega človeka kdo le dotakne, dobi sam to strašno bolezen. Zato jih ven seženo iz mest in vasi, da bi ne okužili nikogar. Zapuščeni so od vseh, vse se jih boji, samo dva se jih ne bojita, dvema se tako smilijo, da gresta za njimi, se izpostavita nevarnosti gotove strašne smrti za gobovo boleznijo — duhovnik in redovnica. Duhovniki in redovnice so, ki strežejo brezplačno bolnikom, skrbe po sirotišnicah za sirote, gredo v vojsko, da vežejo rane padlim žrtvam, gredo po revnih hišah in skrbe za reveže, gredo v šole in poučujejo in vzgajajo mladino. In proti tem dobrotnikom človeštva, delujejo tako nesramno naši socialisti in dobijo se zaslepljenci, ki jim prikimujejo in naročujejo njih liste!

Pozdravljam vse Slovence in Slovenke, naročnike "Ave Maria" in želim da bi ta lepi list prišel v roke zlasti vsem našim slovenskim mladeničem.

M. Plut, Z. D. vojak.

V Milwaukee, Wis., je umrl dne 15. avgusta Janez Bevc, doma iz vasi Bistrica v Kozjanskem okraju na štajerskem. Bival je v Ameriki 7 leti in zapušča ženo in hčerko. Imel je lep pogreb, katerega so se udeležili vsi delegatje K. S. K. Jednote, ki so prišli na konvencijo v Milwaukee in katere član je bil pokojnik. Delegatje-pevci so mu zapeli v cerkvi West Allis ganljivo žalostinko. Sv. mašo zadušnico je daroval č. g. duhovni vodja Jednote Rev. J. Tomšič ob asistenci č. gg. duhovnikov-delegatov, Rev. a Sojarja in rev. Leskovica. Delegatje K. S. K. J. so položili na grob krasen venec v obliki križa iz svežih rož. Naj v miru počiva blagi mož, v čigar hiši je bil naš list že dolgo časa stalen gost in prijatelj. Vdovi in hčerki pokojnika izražamo svoje sožalje, blagega pokojnika pa priporočamo vsem čitateljem našega lista v pobožno molitev in blag spomin.

Ely, Minn. — Naš Rt. Rev. Monsignor

Jos. F. Buh so podelili na dan Velikega Šmarna 41tim otrokom prvo sv. obhajilo. 20 je bilo dečkov in 21 deklic. Slovesnost je bila nad vse ganljiva in spodbudna, Vsem, osobito prvoobhajancem, naj bi ostala vedno v živem spominu.

ZA KRATEK ČAS.

Zadnje dni smo bili tu pri uredništvu "Ave Maria" v strašni nevarnosti in še danes se tresemo samo ob misli na to, kar bi se bilo lahko zgodilo. Vsak dan, da, vsako uro smo pričakovali smrtonosne bombe, ki bi bila nas in naše uredništvo pognala s pomnoženo brzino v zrak. V duhu smo si že naslikali podobo takega peklenskega stroja, katerega nam bo nekega dne prinesel morebiti pismoša; predstavljali smo si "plehasto" škatljo, približno tako, kakor se kupuje v njej fižol: ta škatlja bi bila seveda nabasana ne z fižolom, ampak s svincem, železom, jeklom, dinamitom. V ozki dotiki bi bila z uro, ki bi v določenem času sprožila pero in — pa uh, dalje niti misliti ne maramo! In kdo bi nam bil to poslal? Ali Srbi, ali Nemei? Oh ne!

Matija Pogorelec nas je bil spravil v tak srednje — evropejski strah.

Pogorelec je bil namreč zadnje dni v New Yorku; in to pove več, ko cele knjige. To je svetovna novica.

In pisal nam je Matija Pogorelec iz New Yorka. Pisal nam je enkrat, dvakrat, trikrat.

In grozil nam je v teh sibilsko zamotanih pismih, da bo prišel nad nas.

Mi pa v strah in trepet!

Pa ni prišel! Čakali smo ga — toda njega ni bilo.

Mislili smo, da nam bo poslal vsaj bombo za prezent, ker je to sedaj moderno. Tudi te ni bilo. Upali smo, do nas bo tožil pri neusmiljeni sodniji, pa se je tudi premislil.

Čuden patron je ta Matija!

On se čuti vzvišenega nad vse druge. Vse kritizira; nikdo mu ne živi po Kristusovem nauku, ko on sam. Denuncirat in tožit je hodil leta in leta po farovžih duhovnike, skoro po vseh slovenskih fa-

rovžih v Ameriki je vohal in stikal.

Prilizuje se duhovnikom po farovžih, ko se pa veter obrne, pa praska, kakor maček.

Po časnikih zmerja in napada slovenske duhovnike! Če pa dobi primerno nazaj, da mu kar sapo zapre, tedaj je pa jedini njegov odgovor: "Kako se piše urednik? Tožil bom!"

Pa ko bi vsaj spolnil svojo grožnjo; toda tega ne, on le grozi in žuga in piše in filozofira.

Koliko — čudnega se mu je že očitalo in to opravičeno naprimer slučaj † rev. Smrekar, toda on ima za vse samo prazne in smešne grožnje, katerih se nihče ne boji, ker vsakdo — pozna Pogorelea. In stem je povedano vse.

Ave Maria izda tudi letos kakor navadno svoj koledar ki bode vsestransko lep, obširen, zabaven in poučljiv.

KOLEDAR

se že pridno tiska in bode veliko obširnejši, kakor lani, popolnejši, opremljen s krasnimi in zanimivimi slikami, v njem boste našli mične povesti in poučne članke.

Naročila se že zdaj sprejemajo.

Cena mu bo 30c.

Vsem cenjenim odjemalcem se zahvaljujem!

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

SLOVENSKA VELETRGOVINA

J. F. TURK CO.

5707—5709 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

DEPARTEMENT STORE.

Velika domača trgovina z najnovjšimi ženskimi oblekami. Vedno naj-novejša moda. V zalogi imamo vedno sveže blago po zelo znižanih cenah, kakor: ženske klobuke, vse vrste spodnje obleke, blago na yarde. Lepe obleke za šolarje, dečke in deklice, vse kar potrebujete zase in za celo družino. — Priporočamo našo trgovino nevestam in družicam. Na izbiro dobite krasne poročne obleke, šopke in vence. Pri nas je zaloga obuval za celo družino. — Naši delavci in uslužbenci so Slovenci.

F. J. TURK COMPANY

5707—5709 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

Clevelandčani! Svoji k svojim!

Vsem cenjenim rojakom se priporočam.

GEORGE J. SCHWARZ
The Largest and most Reliable
FURNITURE AND CARPET HOUSE
IN BUSHWICK, RIDGEWOOD AND OLEDALE SECTIONS

1277-79-81-83 MYRTLE AVE. & HART ST.

POZOR!

POZOR!

5% popusta vsem bralcem "Ave Maria"!
Krasna prilika!

Velika prodaja pohištva, karpetov, sploh vse, kar se potrebuje v dobro urejenem stanovanju. Pojdite in se prepričajte. Povejte, da ste brali oglas v "Ave Maria."

Najbolje boste postreženi pri sloveči trdki

GEORGE J. SCHWARZ

1277-79 — 81-83 Myrtle Ave.,

Cor. Hart St.

Brooklyn, N. Y.